

REGINA F. BENDIX, GALIT HASAN-ROKEN (ED.)
A COMPANION TO FOLKLORE.
BLACKWELL COMPANIONS TO ANTHROPOLOGY

Chichester: Wiley-Blackwell, 2012, 676 p., incl. bibliographical references and index. ISBN 978-1-4051-9499-0.

„This book is meant to introduce its readers to folklore studies by illustrating how folklore has stimulated imaginations and sent individuals to places near and far, to forgotten books and internet blogs — all to study folklore where it lived and lives.“

(Bendix, Hasan-Rokem 2012: 1)

Těmito slovy představují publikaci *A Companion to Folklore* její dvě editorky, Regina F. Bendix a Galit Hasan-Rokem, které — ve spolupráci s více než třicátkou folkloristů ze všech koutů světa — připravily publikaci, jež slouží jako výborné představení veškerého základního vědění o folkloru a folkloristice v současnosti. Kniha vychází v rámci řady *Blackwell Companions to Anthropology*, která zatím čítá na patnáct publikací zaměřených jak subdisciplinárně (např. *A Companion to Linguistic Anthropology*), tak areálově (např. *A Companion to the Anthropology of Japan*), a obsahuje soubor esejů z per mezinárodních expertů na daná témata. *A Companion to Folklore* je rozdělen do čtyř tematických okruhů věnovaných (a) konceptům a fenoménům, (b) jednotlivým folkloristickým akademickým tradicím, (c) reflexi a (d) praxi.

První okruh esejů se zabývá vytvářením kategorie folkloru a nabízí pohled na historii folkloristické disciplíny z hlediska proměn hlavních konceptů — na přesun od textu ke kontextu, tedy od prvotní fascinace existencí „národní slovesnosti“ spojené se sběrem a publikováním, přes teoretické otázky týkající se klasifikace, původu a distribuce folklorních textů, až po zaujetí performancí a emickou perspektivou. Eseje reflektují všechny velké polemiky v historii folkloristiky, respektive všechna velká jména, ať už je to Krohn, Olrik, Propp, Bogatyrev nebo Hymes a samozřejmě Alan Dundes, který je bez nadsázky nejcitovanějším folkloristou v publikaci.

Zabývají-li se eseje v první části *A Companion to Folklore* dějinami folkloristiky obecně a konceptuálně, tak třináct esejů v druhé části má konkrétnější zaměření — ukazují dějiny disciplíny v rámci jednotlivých států nebo geografických oblastí. Není samozřejmě reálné věnovat v knize prostor všem státům světa, ale oblasti, které editorky zvolily, představují reprezentativní ukázkou toho, jak se mohou dějiny disciplíny a problémy, které folkloristika řeší či řešila, lišit v závislosti na odlišných politických a kulturních dějinách. Evropskou folkloristiku reprezentují čtyři oblasti. Jedná se o Finsko, které je příkladem role folkloru a folkloristiky při budování státu, Irsko oslavující keltské kulturní dědictví, Rusko a jeho historie tendenční folkloristiky konzistentní s komunistickou ideologií a německy mluvící oblasti po roce 1945.

Třetí tematický okruh je nazvaný *Reflexe*; eseje zde zařazené se zabývají tzv. druhotným životem folkloru (*folklore's second life*). Cristina Bacchilega nabízí výbornou interdisciplinární studii o vztahu folkloru a literatury, v níž čerpá z poznatků folkloristiky, literární vědy, sémiotiky a *fairy tale studies*, aby postihla historii jejich vzájemných vztahů a otázky etnopoetiky a literárního folklorismu. Stejně interdiscipli-

nární přístup nalezneme i v dalších studiích v této části, které se věnují hudbě a filmu. *A Companion to Folklore* uzavírá část pojmenovaná *Praxe* věnovaná profesionální práci folkloristy, tedy především terénnímu výzkumu a spolupráci s institucemi.

Recenzovaná publikace vznikala na základě přesvědčení (jak se píše v úvodu), že neexistuje žádný jednotný způsob, jak definovat folklor. Tomuto přesvědčení dostala ve všech ohledech, a to nejen díky zapojení mnoha světových autorů, ale i proto, že všichni autoři přináší originální a informačně bohatý pohled na diskutovaná témata. Zejména druhý tematický okruh profituje z mezinárodní povahy publikace, neboť eseje k jednotlivým oblastem napsali místní folkloristé, kteří pracují s lokálními akademickými specifiky a lokálním věděním a jejich práce ukazují, jak je termín folklor závislý na kontextu.

Závěrem snad už jen zbývá publikaci doporučit všem zájemcům o folklor a folkloristiku — jedná se o překvapivě čtivý úvod do studia disciplíny, který si ale zachovává vysokou úroveň odbornosti.

Barbora Závodská

